

מבזק כנסת

דיון בועדה לפניות הציבור בנושא זיהומים ממפעל כרמל כימיקלים בעתלית

השבוע (16.6) התקיים בועדה לפניות הציבור של הכנסת דיון בנושא זיהום הנגרם מפעילות מפעל "כרמל כימיקלים", ביוזמתם של ארגוני הסביבה "כחול וירוק" ו"הקואליציה לבריאות הציבור". בדיון נכחו יו"ר הועדה ח"כ אורי מקלב (יהדות התורה) וח"כ דב חנין (חד"ש), והשתתפו בו נציגות "אדם טבע ודין" "חיים וסביבה" והקליניקה הסביבתית בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן. הדיון, שתוכנן להתקיים במסגרת אירועי יום הסביבה בכנסת ב-09.06, נדחה בשבוע עקב בקשת מנכ"ל המפעל, אולם הלה לא הופיע גם לדיון במועד החדש.

מפעל כרמל כימיקלים פועל במושבה עתלית ומייצר חומרים כימיים לצרכים תעשייתיים. אחד החומרים המיוצרים במפעל הוא פורמלהיד, הידוע כחומר רעיל המקושר לתחלואה בסרטן. במהלך השנים האחרונות, נרשמו חריגות משמעותיות מן התקן במדידות הפורמלהיד במפעל.

בדיון נדונו פעילות המפעל וסכנות אפשריות הנובעות ממנה. בין היתר הוזכרו הסכנות הנובעות מאידוי הבוצה בבריכת האידוי, שינוע חומרים מסוכנים ברחובות פנימיים של העיר ועוד. כמו כן, עלה כי רישיון העסק של המפעל זוכה לחידוש מדי שנה, למרות מספר הפרות של תנאיו ושימועים חוזרים שנערכו למפעל. כיום עומד המפעל בפני חידוש רישיון נוסף.

גדעון בצלאל, מנכ"ל "כחול וירוק" קרא לרשויות להתערב במצב ולפעול לנקיטת צעדים נחוצים כנגד המפעל עד כדי סגירתו, למען הפחתת זיהום האוויר הפוגע בתושבי עתלית והסכנות הבטיחותיות החמורות הנגרמות על-ידיו.

עו"ד תמי גנות, נציגת ארגון אדם טבע ודין, קראה למשרד להגנת הסביבה לאכוף את תנאי רישיון העסק של המפעל, להביא לפינוי מידי של הבוצה מבריכת האידוי ולפעול לשיקום הקרקע ולהפחתת רמת הפליטה של פורמלהיד עד לערכים המקובלים.

היועץ הסביבתי של המפעל טען שהמפעל עושה מאמצים לטפל בבעיות השונות וטען שלוקח זמן להטמיע פתרונות לטווח ארוך. **סמנכ"ל התפעול של המפעל** טען כי כל ניסיון לסגור את המפעל יביא לפיטורם של עובדים רבים אשר משפחותיהם תלויות בו לצורך פרנסתם. כמו כן טען, כי מטילים על המפעל האשמות שווא, וכי אין כל קשר בין פורמלהיד לסרטן.

נציג משרד הבריאות הציע להתנות את חידוש רישיון העסק של המפעל בעריכת תסקיר השפעות בריאותיות (Health Impact Assessment). **שלמה כץ, מנהל מחוז חיפה של המשרד להגנת הסביבה**, עדכן כי מאז שנכנס לתפקידו לפני כשבועיים, כבר קיים ביקורת פתע במפעל וזימן אותו לשימוע.

ח"כ דב חנין הזכיר כי עם כניסתו של חוק אויר נקי לתוקף, יהיה על המפעל להיערך למשטר פליטות מחמיר, ובירך על מחויבותו של השר החדש להגנת הסביבה ל"אפס סובלנות" כלפי מפעלים מזהמים.

יו"ר הועדה, ח"כ אורי מקלב ציין, כי מדובר במפעל חשוב המעסיק רבים מתושבי האיזור, אולם במקרה זה קיימת סכנת חיים ויש להתייחס לכך בצורה הראויה. הוא ציין, כי הועדה מברכת את המשרד להגנת הסביבה על פעולתו האינטנסיבית והמיידית בנושא והבטיח, כי הועדה תמשיך לעקוב אחר הנושא.